

บทที่ 1

บทนำ

เทียนจัดอยู่ในสกุล *Impatiens* และอยู่ในวงศ์ Balsaminaceae เรียกทั่วไปว่า Touch Me Not , Garden Balsam หรือ Rose Bud Impatiens (Chadde, 2002) เป็นไม้ดอกที่ใช้ตกแต่งหรือประดับสวนมาเป็นเวลาช้านาน และได้รับการพัฒนาพันธุ์มาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้กับบริษัทผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์หรือนักปรับปรุงพันธุ์พืชกลุ่มนี้จำนวนมาก แต่จะพบว่าสีของเทียนหลายชนิด (species) ส่วนใหญ่จะมีสีแดง บานเย็น ชมพู ขาว ม่วง คราม และสีฟ้า และมักจะไม่มีเทียนพันธุ์การค้าที่มีสีเหลือง (นันทิยา, 2545) รูปแบบของโครงสร้างของดอกยังมีการพัฒนาไม่มากนัก (Aimone, 1990) ทั้งนี้ กฤษณา (2544) กล่าวว่า พืชพันธุ์ป่าที่เป็นเครือญาติกัน (wild relatives) เป็นผลพวงจากการคัดเลือกโดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นแหล่งพันธุกรรมที่มีความหลากหลาย และด้วยลักษณะของรูปลักษณะภายนอกของดอก ที่โดดเด่นและแปลกตาแตกต่างไปจากโครงสร้างของดอกไม้ทั่วไปของเทียน ทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบถึง วงจรชีวิตและลักษณะโครงสร้างของพืชทั้งต้นทางด้านสัณฐานวิทยา การเจริญเติบโตและการพัฒนาดอก การปรับตัวของพืชจากสภาพธรรมชาติ มาสู่สภาพตัดแปลงว่าจะมีความแตกต่างมากน้อยเพียงใด รวมไปถึงการศึกษาจำนวนโครโมโซมหรือด้านเซลล์วิทยา เพื่อประโยชน์ในการจัดกลุ่มความคล้ายคลึงกันของพืชทดลอง ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณา ในการเลือกคู่ผสมสำหรับวางแผนการปรับปรุงพันธุ์และการศึกษากายวิภาคศาสตร์ ของเทียนในแต่ละชนิด ซึ่งเป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะเนื้อเยื่อภายในของอวัยวะแต่ละส่วนของพืชทั้งต้น ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูล ในการจำแนกลักษณะของพืช ก่อนที่จะนำเอาพันธุ์ป่ามาปรับปรุงเป็นพันธุ์ปลูก หรือพันธุ์การค้าเพื่อเพิ่มความหลากหลายของลักษณะอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต ทั้งนี้ยังมีดอกไม้ทั่วไปอีกหลายชนิดที่มีถิ่นกำเนิด ในประเทศไทยแต่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากได้มีการศึกษาข้อเด่นข้อด้อย แล้วนำมาพัฒนาพันธุ์ จะทำให้พืชที่ถูกมองข้าม เป็นประโยชน์และยังสามารถพัฒนาให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ทรัพยากรที่มีอยู่ในธรรมชาติควรนำมาใช้อย่างมีคุณค่าและถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจากการสำรวจพันธุ์พืชพื้นถิ่นที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ในเขตป่าภาคเหนือตอนบน ของประเทศไทย พบว่าพืชในกลุ่ม *Impatiens* นี้มีความหลากหลายของลักษณะทางสัณฐานวิทยาอย่างมาก โดยเฉพาะรูปร่างของดอกที่มีความแปลกและสวยงาม จึงน่าจะมีศักยภาพในการที่จะนำเอาลักษณะเด่นในแต่ละชนิด (species) มาทำการพัฒนาพันธุ์ ต่อไปได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved